

Gospodarka odpadami staje się jednym z największych wyzwań dla polskich samorządów. Rosnące koszty zagospodarowania, wymagające normy środowiskowe oraz presja społeczna na poprawę jakości usług sprawiają, że tradycyjne modele finansowania często przestają być wystarczające. Dodatkowo wiele gmin stoi przed koniecznością modernizacji przestarzałej infrastruktury czy rozbudowy systemów selektywnej zbiórki. Partnerstwo Publiczno-Prywatne (PPP) stanowi rozwiązanie, które wesprze w realizacji ambitnych celów inwestycyjnych oraz środowiskowych. Sprawdź, które gminy skorzystały już z tej formy realizacji inwestycji publicznych.

Partnerstwo daje więcej możliwości

Model PPP pozwala łączyć zasoby i kompetencje sektora publicznego i prywatnego, dzięki czemu projekty związane m.in. z gospodarką odpadami mogą być realizowane szybciej oraz efektywniej. Co więcej – projekty z tego sektora są jednymi z największych w formule PPP [*Stan rynku PPP w Polsce i Europie, Robert Abramowski, Konferencja Zielone inwestycje w PPP, 21.06.2022 rok.*]. Wymagają one znacznych nakładów finansowych, odpowiednio zaplanowanej eksploatacji oraz stosowania nowoczesnych technologii. Jednocześnie, wiele samorządów nie ma wystarczających możliwości inwestycyjnych i technologicznych, aby samodzielnie realizować tak skomplikowane przedsięwzięcia infrastrukturalne. Włączenie partnera prywatnego umożliwia rozdzielenie zadań niezbędnych do realizacji projektu.

Gdańsk pełen energii!

Projekt „Port Czystej Energii” w Gdańsku stanowi doskonały przykład wykorzystania Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w zarządzaniu odpadami komunalnymi. Jest to jednocześnie jeden z najnowocześniejszych zakładów termicznego przekształcania odpadów w Polsce i Europie. Zakład spełnia najwyższe standardy środowiskowe, utrzymując poziom emisji aż 200 razy niższy niż dopuszczalny. Przyczynia się do tego m.in. rozbudowany system oczyszczania spalin.

Instalacja ta, funkcjonująca jako elektrociepłownia, przetwarza co roku 160 tysięcy ton odpadów nienadających się do recyklingu, pochodzących z Gdańska oraz okolicznych gmin pomorskich. Partner prywatny odpowiada za zaprojektowanie i wybudowanie instalacji, finansowanie (zarówno to bezzwrotne z UE, jak i zwrotne w formie pożyczki i kredytu) oraz odpowiedzialność związaną z reagowaniem na wszelkie zmiany w prawie. Strona publiczna zagwarantowała dostawy strumienia odpadów oraz nadzór nad budową i eksploatacją zakładu.

Olsztyn już działa

Inwestycja w Olsztynie to kolejny dobry przykład realizacji projektu w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego i drogowskaz dla innych samorządów. Miasto i cały region Warmii i Mazur zidentyfikowały konieczność jednoczesnego rozwiązania dwóch problemów: potrzeby zagospodarowania odpadów oraz zapotrzebowania na energię. Odpowiedzią okazała się elektrociepłownia, która powstała dzięki współpracy w modelu PPP.

Elektrociepłownia w Olsztynie ma docelowo zapewnić 30% dostaw ciepła dla wszystkich mieszkańców miasta, produkując energię elektryczną, która będzie wykorzystywana w regionie. Strona prywatna jest odpowiedzialna za sfinansowanie, zaprojektowanie i wybudowanie instalacji. Partner prywatny odpowiada za 25 lat eksploatacji, serwisowanie oraz zarządzanie infrastrukturą. Strona publiczna

zobowiązała się do odbioru ciepła oraz zapewnienia stałego strumienia odpadów.

Co zyskują samorzady?

Wykorzystanie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w gospodarce odpadami, podobnie jak w innych sektorach, przynosi samorządom szereg korzyści, zarówno finansowych, organizacyjnych, jak i środowiskowych.

- Efektywniejsze i nowoczesne usługi: dostęp do zaawansowanych technologii, które często są poza ich zasięgiem finansowym. Prywatni operatorzy wprowadzają rozwiązania umożliwiające wyższy poziom recyklingu, bardziej precyzyjną segregację czy odzysk energii z odpadów.
- Transfer ryzyka i stabilność finansowa: w modelu PPP część zadań (np. budowa, dostępności instalacji czy jej eksploatacji) może zostać przeniesiona na partnera prywatnego. Samorząd nie musi finansować inwestycji wyłącznie ze środków własnych. Kapitał prywatny umożliwia realizację projektów, które w tradycyjnym modelu często musiałyby być odłożone lub rozłożone na wiele etapów.
- Dostęp do specjalistycznej wiedzy: partner prywatny wnosi doświadczenie z innych projektów, znajomość rynku, efektywne systemy zarządzania oraz wypracowane dobre praktyki. Dzięki temu samorząd nie musi budować własnego zespołu ekspertów.
- Realizacja celów środowiskowych i klimatycznych: kluczowy aspekt w kontekście wypełnienia krajowych i unijnych zobowiązań. Włączenie partnera prywatnego często umożliwia wdrożenie technologii, które nie tylko spełniają obecne wymagania, lecz także pozwalają przygotować się na przyszłe regulacje.
- Większa kontrola i wysoka jakość usług: partner prywatny odpowiada za utrzymanie i eksploatację przez kilkanaście lub kilkadziesiąt lat, a samorząd rozlicza go na podstawie wskaźników efektywności.

Partnerstwo Publiczno-Prywatne staje się realnym narzędziem umożliwiającym samorządom sprostanie rosnącym wymaganiom w gospodarce odpadami. Przykłady Gdańska i Olsztyna pokazują, że we współpracy z doświadczonym partnerem prywatnym można budować nowoczesną infrastrukturę, która sprzyja mieszkańcom i środowisku. Coraz częściej to właśnie PPP staje się kluczowym elementem strategicznego podejścia do nowoczesnej i zrównoważonej gospodarki odpadami w samorządach.

Źródło: ppp.gov.pl